

สถานการณ์ และการดำเนินงานป้องกัน ควบคุม โรคติดเชื้อไวรัสซิกา ในประเทศไทย

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

12 ตุลาคม 2559

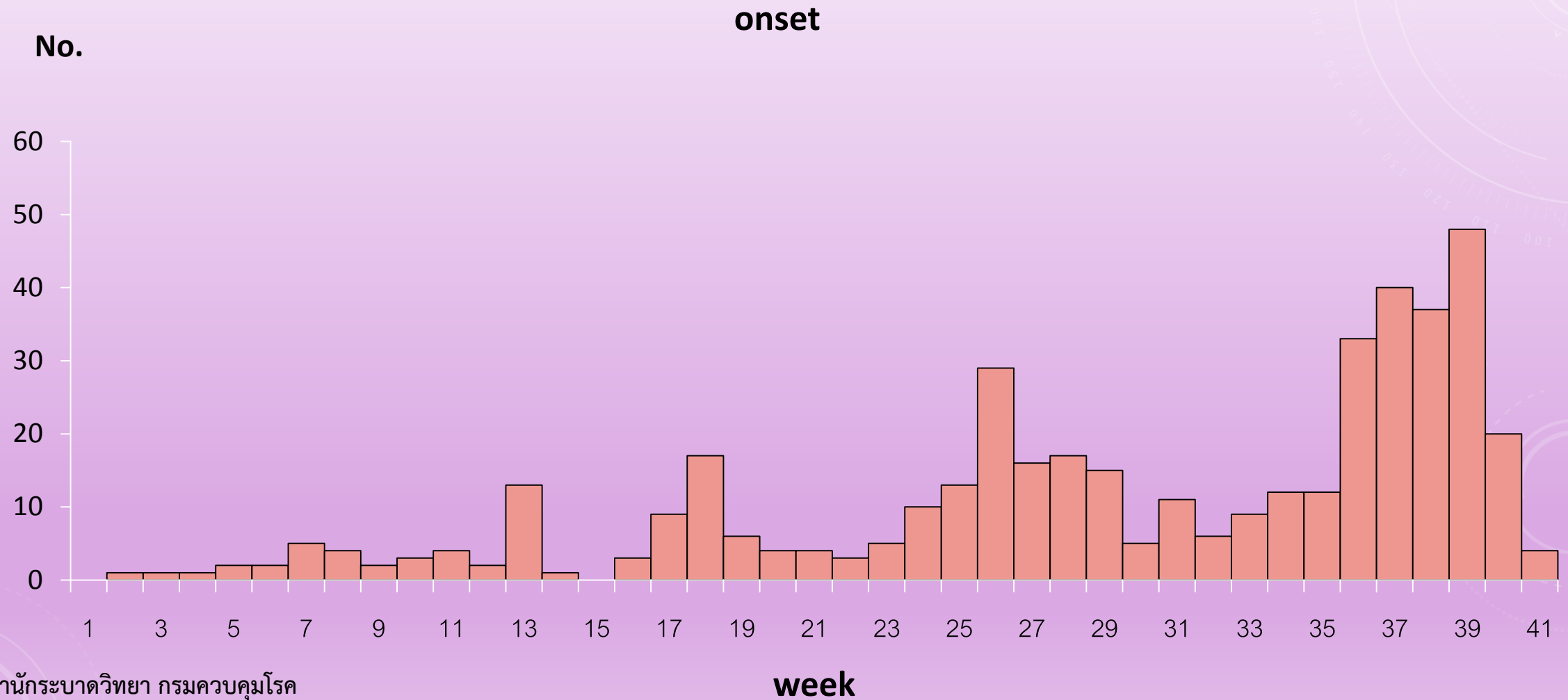
สถานการณ์ทั่วโลก

- สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสซิกาล่าสุด ณ วันที่ 6 ตุลาคม 2559
- ประเทศที่พบผู้ติดเชื้อไวรัสซิกาทั่วโลกทั้งหมด 73 ประเทศ โดยแบ่งเป็น
 - ประเทศที่มีรายงานพบผู้ติดเชื้อในปี 2558 จำนวน 56 ประเทศ
 - ประเทศที่มีรายงานพบผู้ติดเชื้อในปี 2559 จำนวน 7 ประเทศ (รวมประเทศไทย)
 - ประเทศที่มีรายงานพบผู้ติดเชื้อก่อนปี 2558 แต่ไม่พบการติดเชื้อในปี 2559
จำนวน 10 ประเทศ

สถานการณ์ในประเทศไทย

- ข้อมูลจากสำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค รายงานล่าสุด ณ วันที่ 7 ตุลาคม 2559
- ประเทศไทยมีรายงานผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกายืนยันทั้งหมด 441 ราย
- พบผู้ป่วยทั้งหมดกระจายใน 32 จังหวัด 83 อำเภอ 156 ตำบล 237 หมู่บ้าน
- ขณะนี้มีจังหวัดที่อยู่ระหว่างการดำเนินการเฝ้าระวัง และควบคุมโรค 25 จังหวัด
- ในสัปดาห์ที่ผ่านมา (24 – 30 กันยายน 2559) พบผู้ป่วยรายใหม่ทั้งหมด 49 ราย
- จังหวัดที่พบผู้ป่วยเป็นพื้นที่ใหม่ 2 จังหวัด คือ จังหวัดยโสธร และจังหวัดระยอง

Epidemic curve แสดงจำนวนผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสซิกา ในประเทศไทย ปี 2559
จำแนกตามวันเริ่มป่วย (N=441)

ที่มา : สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค
เรียบเรียง : สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่

สถานการณ์ในประเทศไทย

- ข้อมูลการติดเชื้อไวรัสซิกาในหญิงตั้งครรภ์
 - ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 7 ตุลาคม 2559
 - หญิงตั้งครรภ์ติดเชื้อทั้งหมด 45 ราย คลอดแล้ว 10 ราย *ไม่พบความผิดปกติของทารก*
- ข้อมูลการเกิดภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด (Microcephaly)
 - ทารกที่ได้รับการวินิจฉัยว่ามีภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิดเนื่องจากเชื้อไวรัสซิกา (Zika-related microcephaly) จำนวน 2 ราย ที่จังหวัดสมุทรสาคร

1

มาตรการด้านการเฝ้าระวังคัดกรองโรค 4 ด้าน

1. ระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา
2. ระบบเฝ้าระวัง ทางกัญญาวิทยา
3. ระบบเฝ้าระวังทารกที่มีความพิการแต่กำเนิด
4. ระบบเฝ้าระวังกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบประสาท

2

มาตรการการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ

- **หน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข**
 - ห้องปฏิบัติการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
 - ห้องปฏิบัติการของศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ 14 แห่ง ทั่วประเทศ
 - ห้องปฏิบัติการของสถาบันบำราศนราดูร
- **หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข**
 - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - โรงพยาบาลรามาริบดี

3

มาตรการการป้องกัน และควบคุมโรค

- จัดทีมลงพื้นที่สอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วส่วนกลาง ระดับอำเภอ ระดับเขต
- ดำเนินการรณรงค์การกำจัดลูกน้ำยุงลาย ด้วยนโยบาย 3 เก็บ 3 โรค และ 5 ส.
- ดำเนินงานควบคุมยุงตัวแก่ในกรณีที่พบผู้สงสัย หรือผู้ป่วยในทุกพื้นที่
- การอบรมทีมพ่นกำจัดยุงตัวแก่ทั่วประเทศประมาณ 6,000 ทีม

4

มาตรการด้านการรักษาพยาบาล และการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล

- คณะกรรมการวิชาการด้านการรักษาพยาบาลโรคอุบัติซ้ำ กรมการแพทย์ ร่วมกับ ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย และคณะแพทยศาสตร์จากมหาวิทยาลัยต่างๆ
- จัดทำแนวทางเวชปฏิบัติ การวินิจฉัย และดูแลรักษาโรคติดเชื้อไวรัสซิกา สำหรับ แพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานดูแลรักษาโรค
- จัดการอบรมพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่และบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

5

มาตรการด้านการสื่อสารความเสี่ยง และประชาสัมพันธ์

- ดำเนินการจัดทำข่าวสารเพื่อสื่อมวลชน ข่าวสารเพื่อประชาชน ในการสื่อสารความเสี่ยงถึงสถานการณ์และความเคลื่อนไหวต่างๆ
- จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ และคำแนะนำต่างๆ เผยแพร่แก่ประชาชนในการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

การดำเนินงานด้านการแพทย์ และสาธารณสุข

- กระทรวงสาธารณสุข โดยคณะกรรมการวิชาการด้านการรักษาพยาบาลโรคอุบัติใหม่ อุตุน้ำ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย และ คณะแพทยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยต่างๆ
- จัดทำแนวทางเวชปฏิบัติ การวินิจฉัย และดูแลรักษาโรคติดเชื้อไวรัสซิกา สำหรับ แพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อเป็นแนวทางในการ ดำเนินงานดูแลรักษาโรค และกรมควบคุมโรค
- จัดทำคู่มือการป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสซิกา สำหรับบุคลากรทางสาธารณสุข ปี 2559 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้นำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรค

การดำเนินงานด้านการแพทย์ และสาธารณสุข(ต่อ)

- กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย ได้เป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียน 10 ประเทศผ่านทางระบบ VDO Conference
- เพื่อหาแนวทางความร่วมมือของการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสซิกาในภูมิภาคอาเซียน ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประเทศบรูไน ในฐานะประธานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแห่งอาเซียน
- โดยมีรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียน 10 ประเทศร่วมประชุม ได้แก่ มาเลเซีย พม่า กัมพูชา ลาว สิงคโปร์ เวียดนาม บรูไนดารุสซาลาม ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ไทย และองค์การอนามัยโลกสำนักงานใหญ่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ที่มา : สำนักสารนิเทศ กระทรวงสาธารณสุข 19 ก.ย. 59

เรียบเรียง : สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่

- ผลการประชุมได้มีแนวทางความร่วมมือเตรียมพร้อมและสร้างความเข้มแข็งรับมือกับโรคติดเชื้อไวรัส ซิกาในภูมิภาคอาเซียน 5 ข้อ คือ
 1. ยกระดับกลไกเฝ้าระวังในประเทศตามมาตรฐานองค์การอนามัยโลก
 2. การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศภายใต้กลไกกฏอนามัยระหว่างประเทศ
 3. เพิ่มประสิทธิภาพกลไกเฝ้าระวัง และตอบโต้โรคอุบัติใหม่ภายใต้กลไกอาเซียน
 4. เพิ่มศักยภาพการตรวจทางห้องปฏิบัติการและการควบคุมลู่ยุงพาหะนำโรค
 5. แลกเปลี่ยนความรู้ การวิจัย และการปฏิบัติ ผ่านกลไกอาเซียนและความร่วมมืออื่นๆ

- กระทรวงสาธารณสุข มีการเตรียมประสานงานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสซิกา
- เพื่อให้ได้ความรู้เพิ่มเติมที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการพัฒนาแนวทางการป้องกัน ควบคุม และแก้ปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสซิกา
- โดยความร่วมมืออย่างกว้างขวางของผู้เชี่ยวชาญและเครือข่ายการวิจัยทั้งในประเทศ และระดับนานาชาติ รวมทั้งองค์การอนามัยโลก

- การรับรู้ของประชาชนและนักท่องเที่ยวยังถึงมาตรการและแนวทางการควบคุมโรคของเจ้าหน้าที่ยังไม่ชัดเจน และไม่ทั่วถึง ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือในการควบคุมโรค
- ประชาชนยังให้ความสำคัญต่อการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย และยุงพาหะค่อนข้างน้อย ส่งผลให้ไม่สามารถควบคุมยุง ซึ่งเป็นพาหะนำโรคได้ครอบคลุม
- ประชาชนบางส่วนยังขาดความเข้าใจในองค์ความรู้ และข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสซิกา โดยมีความคิดว่าเป็นโรคที่ร้ายแรง และอันตรายส่งผลผู้ที่ติดเชื้อไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม

- การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ได้รับข้อมูล องค์ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสซิกาที่ถูกต้อง ทางช่องทางต่างๆ
- การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ขอความร่วมมือกับหน่วยงานทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมถึงประชาชนทั่วไป ในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย และยุงพาหะ โดยให้ทำเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

THANK YOU!